

Vraag nr. 161
van 27 juli 2000
van mevrouw WIVINA DEMEESTER-DE MEYER

Administratie – Reorganisatie

Zoals wij allen (moeten) weten, voert de huidige regering een actief communicatiebeleid. Een instrument hiervoor, dat sinds enkele jaren wordt gebruikt, zijn de persmededelingen na de wekelijkse ministerraad, die per e-mail worden verzonden naar iedereen die zich hiervoor heeft ingeschreven.

Eerder dit jaar werd vanuit een Leuvens café uitvoerig bericht over de reorganisatie van de Vlaamse administratie. In de persmededeling na de ministerraad van 23 juni jongstleden lees ik dat de samenstelling wordt goedgekeurd van de projectgroep en de begeleidingsgroep voor de reorganisatie.

En dan : "Met het oog op de verdere uitwerking keurt zij ook principieel enkele principes i.v.m. de interne of externe verzelfstandiging van agent-schappen, de mandaten en de communicatielijnen tussen ministers en ambtenarij goed. "

Ik begrijp dat deze omschrijving past in het actief communicatiebeleid van de regering, althans de cryptische versie ervan ... De minister begrijpt dat ik mij uitgenodigd voel – wellicht samen met anderen – om te vragen welke principes principieel zijn goedgekeurd.

1. Welke principes hanteert de Vlaamse regering inzake interne of externe verzelfstandiging van agentschappen, de mandaten en de communicatielijnen tussen ministers en ambtenarij ?
2. Wie maakt deel uit van de projectgroep en de begeleidingsgroep ?
3. Op welke basis zijn deze personen geselecteerd ?
4. Wat is de relatie tussen de bijzondere commissarissen, de projectgroep en de begeleidingsgroep ?

Antwoord

Op 23 juni 2000 nam de Vlaamse regering enkele beslissingen over beter bestuurlijk beleid, die een antwoord geven op de vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger.

1. De principes inzake verzelfstandiging, mandaten, communicatielijnen zijn de volgende.

Basisprincipe voor de beleidsuitvoering is dat die intern wordt **verzelfstandigd**. Mogelijke activiteiten voor intern verzelfstandigde agent-schappen zijn :

- investeren en onderhoud ;
- programmatie, beheer en exploitatie ;
- vergunningen en erkenningen ;
- subsidiëring, toekenning van werkingsmiddelen, enzovoort ;
- inspectie ;
- inning van belastingen of heffingen ;
- sensibilisering en informatieverstrekking.

In dit kader zal met het subsidiariteitsprincipe rekening moeten worden gehouden.

Enkel indien er duidelijk functionele redenen bestaan om extern te verzelfstandigen en er toegevoegde waarde door wordt gegenereerd, kan worden overgegaan tot externe verzelfstandiging. Een aantal criteria om extern te verzelfstandigen, zijn :

- de mate waarin bij de uitvoering van een overheidstaak de directe en formele betrokkenheid van maatschappelijke actoren tot een toegevoegde waarde kan leiden bij de concrete beleidsuitvoering ;
- de mate waarin bepaalde maatschappelijke actoren financieel betrokken zijn bij en participeren aan de financiering van de beleidsuitvoering ;
- de mate waarin andere bestuurslagen direct betrokken en zelfs deels verantwoordelijk zijn voor de beleidsuitvoering van de Vlaamse regering ;
- genereren van belangrijke financiële voordelen (bv. recuperatie van BTW) ;
- indien de overheid zich op de markt begeeft (dan dient in principe onder hetzelfde statuut te worden gewerkt als de private onder-

nemingen om enerzijds "met gelijke wapens te kunnen strijden" en anderzijds het verwijt van de private sector te vermijden dat een eigen "sui generis"-statuut leidt tot concurrentievervalsing);

- de wenselijkheid van een onafhankelijk oordeel op grond van specifieke deskundigheid.

Alle leidinggevende functies (beleidsdomeinen, beleidsveld, IBOA, EVOA) worden uitgeoefend door **mandaathouders**, die met hun naasthoger niveau periodiek een managementscontract afsluiten.

De cascade verloopt naargelang het scenario als volgt :

- scenario 1 : minister → A4/kabinetschef → A3 → beleidskern/intern verzelfstandigd agentschap ;
- scenario 2 : minister → A4 (kerndepartement) enerzijds ; minister → intern verzelfstandigde agentschappen A3 anderzijds ;
- minister (bijgestaan door het kerndepartement) → extern verzelfstandigd agentschap.

Naast de klassieke **communicatielijnen** (nota, mail, ad hoc vergaderingen, enz.) worden twee

bijkomende directe communicatielijnen gecreëerd :

- de beleidsraad, bestaande uit : de minister en zijn kabinetschef ; de (SG's en de) DG's (*secretaris-generaal en directeurs-generaal – red.*) ; waar nuttig en nodig : de leidend ambtenaren van de extern verzelfstandigde organisaties ; de voorzitter van de strategische adviesraad (die bestaat uit externen bekend met of werkzaam in het betrokken beleidsdomein) ;
- de rechtstreekse communicatie tussen minister en de ambtenaar die hij/zij op dat ogenblik functioneel nodig heeft (met de nodige zorg voor interne informatie en terugkoppeling).

De minister wordt bijgestaan door een aantal raadgevers, gelieerd aan de beleidsvelden, die hem/haar adviseren over de politieke afweging van alternatieven die door de administratie worden voorgelegd.

2. De commissarissen worden voor de uitvoering van hun opdrachten bijgestaan door een **projectgroep** die, onder hun leiding, de nodige voorstellen uitwerkt op conceptueel vlak enerzijds en op het vlak van consolidatie en kwaliteitsbewaking anderzijds.

Projectleden

Naam en functie	Opdracht
Jean-Marie Agten, afdelingshoofd AIB	de reorganisatie van het Vlaamse overheidsapparaat in kerndepartementen en verzelfstandigde entiteiten
Martin Ruebens, afdelingshoofd AAD	– de interrelaties tussen het politieke niveau enerzijds, en de kerndepartementen en de verzelfstandigde entiteiten, anderzijds – de Vlaamse overheid in relatie tot andere overheden, de samenleving, de burger ;
Martine Van Sande afdelingshoofd Statutaire Aangelegenheden	resultaatgericht en gemotiveerd personeel HRM-beleid (parttime regelgevend en parttime instrumenteel)
Marleen Roggeman, opdrachthouder HRM afdeling HRM	
Filip Delos, staf coördinatie AZF	strategisch management en middelenmanagement – binnen de beleids- en beheerscyclus het afstemmen van beleid en beheer op mekaar rekening houdende met de maatschappelijke omgeving
Gaëtan Cauwberghs, coördinator SCC	bouwstenen voor de blauwdruk

(N.v.d.r. : AIB : afdeling Interdepartementale Beleidsondersteuning ; AAD : afdeling Algemene Administratieve Diensten ; HRM : Human Resources Management ; AZF : departement Algemene Zaken en Financiën ; SCC : Staf Centrale Coördinatie)

De **begeleidingscommissie** volgt de werkzaamheden van de projectgroep op en stuurt ze, waar nodig, bij. Ze treedt op als advies- en reflectieforum en brengt specifieke deskundigheid en/of ervaring in. De begeleidingscommissie is als volgt samengesteld.

Bijzondere commissarissen :

- de heer Eric Stroobants, secretaris-generaal van het departement Coördinatie ;
- de heer Leo Victor, secretaris-generaal van het departement Algemene Zaken en Financiën.

Ministeriële vertegenwoordigers :

- de heer Dirk Vanderpoorten, vertegenwoordiger van de minister-president van de Vlaamse regering ;

- de heer Geert Mareels, vertegenwoordiger van de minister vice-president van de Vlaamse regering ;
- de heer Aviel Verbruggen, vertegenwoordiger van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw ;
- de heer Johan De Graeve, vertegenwoordiger van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vertegenwoordiging uit de academische wereld, gespecialiseerd in overheidsmanagement :

- de heer Geert Bouckaert, KU Leuven – Instituut voor de Overheid ;
- mevrouw Kaat Leus, VUB, Vakgroep Staats- en Bestuursrecht ;

- mevrouw Lutgart Van den Berghe, UG en Vlerick Leuven Gent Management School.

(KU Leuven : Katholieke Universiteit Leuven ; VUB : Vrije Universiteit Brussel ; UG : Universiteit Gent – red.)

Externe deskundigen ervaren in overheidsmanagement :

- de heer Luc Chalmet, KPMG ;
- de heer Frans De Braekeleer, Deloitte & Touche ;
- de heer Hans Debruyne, Pricewaterhouse Coopers ;
- de heer Guido Gijsemans, bedrijfsadviseur ;
- de heer Etienne Rummens, consultant, RMC ;
- de heer Rudy Vansevenant, Hay Management Consultants.

Vertegenwoordigers van het Rekenhof :

- de heer Marc De Wolf, eerste auditeur-directeur ;
- de heer Roger Stie, eerste auditeur-directeur.

Vertegenwoordigers van de Inspectie van Financiën :

- de heer Jaak De Wachter, inspecteur-generaal van Financiën ;
- de heer Jan Vermander, inspecteur-generaal van Financiën.

- Deze personen zijn geselecteerd vanwege hun deskundigheid.
- De bijzondere commissarissen geven rechtstreeks opdrachten aan de projectgroepen.

Deze werken de hun toegewezen thema's uit, waarna ze aan de begeleidingscommissie worden voorgelegd.

De begeleidingscommissie verstrekt vervolgens advies aan de Vlaamse regering.